

Dosarul nr. 2ra-1509/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. C. Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nina Bicherschi, reprezentată de avocatul Lilia Pîslaru

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 142 împotriva Ninei Bicherschi cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Nina Bicherschi, reprezentată de avocatul Lilia Pîslaru și menținută hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care acțiunea a fost admisă integral

constată:

La 10 august 2018, SA „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 142 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Bicherschi cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr. 142 din 1 martie 2009, încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2 Chișinău”, succesorul în drepturi SA „Termoelectrica” în procedura falimentului) și CCL nr. 142, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

Din cauza neonorării obligațiilor de plată, la 16 iulie 2018, datoria CCL nr. 142 constituie suma de 2 022 176,16 de lei, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica”.

A comunicat că, în urma consumului de energie termică, CCL nr. 142 a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie

termică, la toți proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocurile locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor (chitanțelor) primite, iar în caz de neachitare, CCL nr. 142 este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de a face pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica”, din contul achitărilor efectuate de către subconsumatorii restanți.

A menționat că CCL nr. 142 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu a acționat în judecată pârâta pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 16 609,56 de lei, acumulată în perioada februarie 2016 - iunie 2018, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată, în consecință omițând exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care generează imposibilitatea de a achita creanțele sale față de „SA „Termoelectrica”, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica”, cu riscul de a nu-și putea satisface creanța.

Astfel, pentru a evita consecințele prejudiciabile, SA „Termoelectrica” este în drept de a-și exercita dreptul de a se adresa în judecată cu acțiune în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane prin acțiunea oblică în temeiul art. 73 CPC, întrunind toate condițiile prevăzute în art. 598-599 Cod civil, or are un interes serios și legitim de a conserva creanța CCL nr. 142 la consumul de energie termică, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă.

Conform informației din Registrul bunurilor imobile Nina Bicherschi este proprietara apartamentului nr. X din blocul locativ amplasat pe str. XXXXX mun. XXXXX.

Așadar, în baza contului personal deschis la CCL nr. 142 pe numele pârâtei, ultima a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare, însă, nu a achitat serviciile prestate, iar datoria formată pe perioada februarie 2016 - iunie 2018, pentru energia termică furnizată este de 16 609,56 de lei, fapt confirmat prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor locativ-comunale respective.

Cu referire la prevederile art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la serviciile publice de gospodărie comunală, art. 51 alin. (4) din Legea cu privire la locuințe, pct. 10, 17, 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, a conchis că serviciile publice de gospodărie comunală se prestează și respectiv, se achită costul acestora.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 514, 530, 572, 602, 617, 599-601 Cod civil, art. 25 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, art. 51 din Legea cu privire la locuințe, art. 9, 33, 33¹, 70, 73, 131, 166, 167, 182, 206, 248, 276² CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtei în beneficiul CCL nr. 142 a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 16 609,56 de lei, acumulată în perioada februarie 2016 - iunie 2018 pentru apartamentului nr. X din blocul locativ amplasat pe str. XXXXX mun. XXXXX, încasarea din contul pârâtei în beneficiul SA „Termoelectrica” a taxei de stat în mărime de 498,29 de lei și a altor cheltuieli de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei.

Prin hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea integral.

A fost încasată de la Nina Bicherschi în beneficiul CCL nr. 142 datorie pentru consumul energiei termice formată în perioada februarie 2016 - iunie 2018 pentru apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, în sumă de 16 609,56 de lei.

Au fost încasate de la Nina Bicherschi în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 498,29 de lei și cheltuielile de judecată pentru citarea pârâtei în mărime de 231,60 de lei.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Nina Bicherschi și menținut hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Prin decizia din 25 martie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Nina Bicherschi, reprezentată de avocatul Lilia Pîslaru, casată integral decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Nina Bicherschi, reprezentată de avocatul Lilia Pîslaru și menținută hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că, având calitatea de consumator al serviciilor locativ-comunale, acceptând și utilizând aceste servicii, Nina Bicherschi și-a asumat și obligația de a le achita, deoarece a acceptat prestarea serviciilor comunale, în speță livrarea energiei termice de către CCL nr. 142 și nu a contestat sumele indicate în facturile spre plată, achitând parțial plata pentru serviciul prestat.

Respectiv, se prezumă acordul tacit atât cu volumul și calitatea prestată, cât și cu sumele indicate în facturi.

Instanța de apel, referitor la argumentul invocat de apelantă cu privire la aplicarea termenului de prescripție extinctivă, a menționat că acesta se întrerupe în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria.

Astfel, potrivit datelor prezentate de SA „Termoelectrica” și care nu au fost negate de apelantă, ultima a achitat supraplăți pentru serviciul de energie termică furnizat, astfel fiind întrerupt termenul de prescripție prin acțiunile debitorului, care a recunoscut datoria.

La 25 august 2020, Nina Bicherschi, reprezentată de avocatul Lilia Pîslaru a declarat recurs împotriva deciziei din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță sau emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel, neluând în considerație recomandările Curții Supreme de Justiție expuse în decizia din 25 martie 2020, a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material care urmau a fi aplicate prezentului litigiu, ca urmare incorect a judecat cauza.

Astfel, instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 267, 270-271 Cod civil, în redacția până la 1 martie 2019 și nu a luat în considerație că prima instanță a încasat plata pentru serviciile comunale cu încălcarea termenului general de prescripție, prevăzut expres de art. 267 Cod civil, în redacția până la 1 martie 2019.

Potrivit listei calculului și achitării pentru energia termică, anexată de SA „Termoelectrica”, la situația din 1 noiembrie 2015 la compartimentul datorie este expusă suma de 16 442,68 de lei.

Prin urmare, prima instanță a încasat datoria pentru perioada februarie 2016 - iunie 2018, hotărâre menținută prin decizia instanței de apel, în timp ce datoria respectivă exista la 1 noiembrie 2015 și nu se încadrează în perioada inclusă în calcul.

În conformitate cu factura pentru luna februarie 2015, la compartimentul datoriei este indicată suma de 16 442,68 de lei.

Respectiv, se atestă omiterea termenului de prescripție în privința acestei sume, or cererea de chemare în judecată a fost înaintată la 10 august 2018, iar termenul de adresare în judecată în privința sumei menționate a expirat la 31 martie 2018.

A remarcat că această sumă nu constituie o datorie pentru consumul energiei termice pentru perioada de facturare februarie 2016 - iunie 2018.

Instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 277 Cod civil, în redacția până la 1 martie 2019, în favoarea întreruperii termenului de prescripție, precum și prevederile art. 586 alin. (1) Cod civil, în favoarea stingerii datoriei care a ajuns prima la scadență, norme ale dreptului material care urmau a fi aplicate în situația în care sumele achitate de către dânsa ar fi fost direcționate de către SA „Termoelectrica” spre stingerea datoriei istorice de 16 442,68 de lei, pe când probele anexate la materialele dosarului dovedesc contrariul.

Astfel, din actele cauzei rezultă că această sumă a rămas neschimbată, fiind aceeași din luna februarie 2015 până în luna iunie 2020.

La fel, instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 386 alin. (1) lit. a), b), d) și art. 388 alin. (1) lit. b) CPC.

A remarcat că nu corespunde adevărului faptul că suma adjudecată de 16 609,42 de lei constituie datoria pentru consumul energiei termice pentru perioada de facturare februarie 2016 - iunie 2018, deoarece pentru perioada respectivă a fost calculată o datorie curentă în mărime de 20 585,69 de lei, care a fost stinsă în întregime și anume, suma de 20 418,81 de lei, diferența constituind suma de 166,88 de lei, diferența care a fost achitată integral.

Așadar, SA „Termoelectrica” a adunat diferența de 166,88 de lei la datoria istorică în mărime de 16 442,68 de lei și a obținut suma adjudecată pentru a aduce instanța în eroare.

Totodată, a obiectat recurenta că prezenta cauză a fost examinată în lipsa ei, nefiindu-i comunicat despre data, locul examinării acesteia, în consecință, dosarul urma a fi restituit pentru rejudecare în prima instanță, unde dânsa ar beneficia de toate drepturile și garanțiile procesuale.

Or, a fost probat faptul că la momentul examinării cauzei în prima instanță, dânsa se afla peste hotarele țării, astfel, aflarea în afara țării exclude citarea de facto a ei.

La 22 septembrie 2020, în adresa SA „Termoelectrica” și CCL nr. 142 a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Nina Bicherschi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 197), fiind recepționată de SA „Termoelectrica” la 25 iunie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 198), iar corespondența expediată în adresa CCL nr. 142 a fost returnată de către Oficiul Poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 199).

La 8 octombrie 2020, prin intermediul poștei electronice, SA „Termoelectrica” a depus referință la recursul declarat de Nina Bicherschi, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care CCL nr. 142 să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 august 2020 împotriva deciziei din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Nina Bicherschi, reprezentată de avocatul Lilia Pîslaru, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nina Bicherschi, reprezentată de avocatul Lilia Pîslaru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Nina Bicherschi, reprezentată de avocatul Lilia Pîslaru urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nina Bicherschi, reprezentată de avocatul Lilia Pîslaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh